

Drie oplossingen voor PDF

door: H.M. van de Hoef

PDF (Portable Document Format) is al tien jaar lang een standaard voor distributie en uitwisseling van elektronische documenten en formulieren. Het is een universele bestandsindeling waarmee tekst, getallen, lettertypen, afbeeldingen, graphics en de lay-out van elk willekeurig brondocument behouden blijven, ongeacht het programma of het platform waarmee het document werd gemaakt. In dit artikel aandacht voor de programma's waarmee u van uw documenten een PDF maakt en voor de programma's om een PDF bestand te lezen. Een voor een bekijken we wat de drie programma's te bieden hebben. Op de Microsoft Office Magazine cd-rom staan enkele programma's en voorbeelden om stap voor stap PDF's te maken.

Drie PDF conversieprogramma's

Het gratis programma Adobe Acrobat Reader zorgt voor de weergave of het afdrukken van een PDF-bestand. Van dit programma worden wereldwijd meer dan 500 miljoen exemplaren gebruikt! Alhoewel PDF een open norm is voor bestanden, wordt PDF natuurlijk heel snel geassocieerd met Adobe, het bedrijf dat deze standaard ontwikkeld heeft. Voor het omzetten van bestanden naar het PDF-formaat levert Adobe het programma Acrobat 6.0 (standaard en professional), maar gezien de open norm zijn er ook andere softwareontwikkelaars die programma's voor omzetting naar PDF kunnen leveren. De prijzen van dit soort programma's lopen van duur naar zelfs gratis. In dit artikel worden drie commerciële programma's besproken die elk oplopen in prijs. Is het duurste programma ook het beste en zou u dat ook direct aan moeten schaffen of kunt u goedkoper winkelen, wellicht krijgt u er hier meer zicht op!

programma's voor dit doel op de markt, maar deze drie zijn het populairst. Dat Adobe Acrobat besproken wordt is evident, gezien de oorsprong van PDF-bestanden.

pdfFactory Pro 2

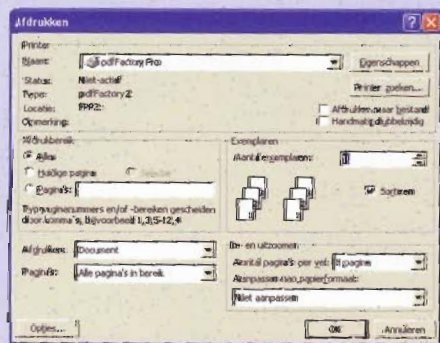
Dit programma wordt gemaakt door Fineprint Software LLC uit San Francisco USA, en in Nederland verkocht door Datraverse BV te Almere. Zie afbeelding 1. Er is een standaard- en een professionele (Pro)-versie beschikbaar. De Pro-versie biedt extra mogelijkheden zoals beveiligde documenten, bookmarks, email-instellingen en het maken van meerdere pdfFactory printers elk met specifieke instellingen. Van beide versies is een gratis Enterprise Editie beschikbaar, waarmee de aangekochte licenties vanaf een centrale server gedistribueerd kunnen worden. Alle versies zijn verkrijgbaar als volledig werkende proefversie met een beperking op het aantal te printen pagina's. De programma's komen binnenkort ook

van eventuele graphics worden ingesteld. Het bestand waaraan u werkt wordt als tijdelijk bestand geopend in het programavenster en u kunt het te verwachten resultaat bekijken, opslaan of e-mailen (zie afbeelding 3). Daarnaast kunnen de volgende instellingen of aanvullingen aan het PDF-bestand worden meegegeven:

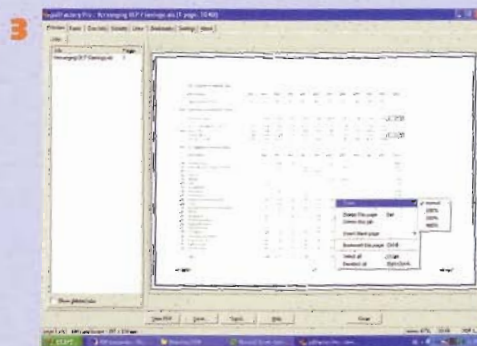
- **Fonts** - indien u een algemeen Windows-lettertype gebruikt is insluiten niet nodig. Exotische lettertypen dient u echter wel in te sluiten.
- **Doc info** - op dit tabblad zijn extra gegevens als de titel, auteur en dergelijke toe te voegen.
- **Security** - hier zijn de beveiligingen in te stellen zoals het wel of niet mogen afdrukken, wel of niet mogen kopiëren via clipboard enzovoort.
- **Links** - op dit tabblad regelt u de mogelijkheid tot opname van hyperlinks in het eindresultaat.

1

2

3

De programma's

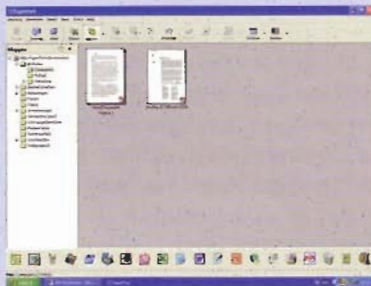
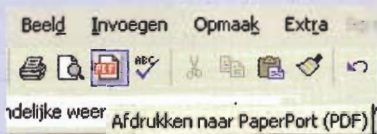
Naam (website)	Prijs
pdfFactory Pro 2 (US version) www.datraverse.nl	€ 99,96
Paperport Pro 9 Office www.scansoft.com	€ 199,95
Adobe Acrobat 6.0 Professional www.adobe.com	€ 665,21

Bovenstaande drie programma's zijn alle drie in staat om PDF-bestanden te creëren. Over het algemeen zit het verschil in de mogelijkheden die tot het uiteindelijke resultaat leiden. Er zijn ongetwijfeld meer

in een Nederlandse versie beschikbaar. De handleiding (PDF-bestand) van de Enterprise Edition - bedoeld voor systeembeheerders - is in het Engels opgesteld. Op de cd-rom bij deze editie van Microsoft Office Magazine vindt u de Engelstalige proefversie pdfFactory Pro 2. Bij installeren wordt de pdfFactory printerdriver toegevoegd. Alle applicaties die gebruik maken van het Windows-dialogvenster **Afdrukken** kunnen nu pdfFactory als printer kiezen en op deze wijze PDF-bestanden creëren (zie afbeelding 2). Via de knop **Eigenschappen** kunnen onder andere de resolutie en de kwaliteit

- **Bookmarks** - op deze plek zijn bladwijzers toe te voegen, zodat snel naar een bepaalde plek in het document gesprongen kan worden.
- **Settings** - dit tabblad levert u de mogelijke instellingen van pdfFactory zelf.
- **About** - hier kan de registratiecode van het programma ingevoerd worden.

Let op: rechtsklikken in het werkvenster levert nog meer instellingen op. Kortom, pdfFactory is door eindgebruikers eenvoudig te hanteren, het doet wat het moet doen en beschikt over alle elementaire instelmogelijkheden. Systeembeheerders

kunnen met de Enterprise Edition de printerdriver vanuit een centrale plaats op iedere werkplek installeren en updaten. Meer informatie; Dataverse BV te Almere, www.dataverse.nl

Paperport Pro 9 Office

Dit programma is een product van Scansoft Inc., onder andere bekend van Omnipage een van de bekendste programma voor OCR (zie Microsoft Office Magazine nummer 20). Deze achtergrond is ook terug te vinden in Paperport: Dit programma beoogt op de eerste plaats het reduceren van uw papieren archief

en levert daarom overzichtelijk digitaal opbergsysteem om al uw documenten snel weer terug te kunnen vinden. Daarnaast kan Paperport PDF-bestanden uit digitale bestanden vervaardigen, zoals het voorgaande programma.

Het pakket wordt geleverd in een kartonnen doos (zie afbeelding 4) met daarin een CD en een dunne Nederlandse handleiding, de Paperport Startgids. Meer informatie zit in de Help-functie verwerkt of is on-line te verkrijgen. Na installatie is het startmenu uitgebreid met drie items: de Pageviewer, waarmee u PDF-bestanden kunt bekijken en bewerken, het hoofdprogramma Paperport en Scandirect om snel scans te kunnen maken. Tijdens de installatie wordt er in de werkbalk van Microsoft Word en Excel een pictogram bijgeplaatst om vlot bestanden naar Paperport af te kunnen drukken (zie afbeelding 5). Daarnaast is het dialoogvenster afdrukken uitgebreid met een printer, namelijk Paperport, zoals bij voorgaand programma is beschreven.

Naast de mogelijkheid PDF-bestanden te maken vanuit een digitaal en een papieren origineel, doet het programma eveneens een aanzet om al deze bestanden te organiseren. Zonder een goede structuur zijn de almaar toenemende bestanden immers na verloop van tijd niet meer terug te vinden. Voor dat doel wordt in de map 'Mijn documenten' een submap gemaakt 'Mijn Paperport-documenten'. Deze submap is weer onderverdeeld in een aantal andere mappen (zie afbeelding 6). Deze mappen zijn eenvoudig aan te vullen en te wijzigen naar keuze.

Scannen

Scannen van originelen en opslaan met PaperPort is zeer eenvoudig en gaat als volgt:

1. Plaats het eerste origineel in de scanner.
2. Open Paperport en selecteer de map waar het gescande resultaat in bewaard moet worden.
3. Klik met de muis op de scanknop.
4. Selecteer uw scanner, maak een keuze uit **Document** of **Foto** en geef aan of het origineel uit meerdere pagina's bestaat of maar uit één (zie afbeelding 7).

5. Klik op **Scannen**. Na het scannen van het eerste origineel komt er een dialoogvenster in beeld waarin aangegeven kan worden of de volgende pagina gescand kan worden. Als de scanklus klaar is, wordt het resultaat direct als PDF-bestand opgeslagen in de door u geselecteerde map en komt dan op het bureaublad van Paperport te staan, zoals in afbeelding 6 te zien is.

Door dubbel te klikken op een item wordt de Paginaweergave geopend waarin het bestand verder te bewerken is (zie afbeelding 8). Aan de linkerkant bevindt zich een verticale werkbalk met annotatiehulpmiddelen waarin het volgende geregeld kan worden:

- toevoegen van notities
- toevoegen van tekst
- markeren van tekst
- markeren door middel van lijn
- toevoegen van pijl of lijn
- toevoegen van een afbeelding als stempel

Aan de rechterkant is een werkbalk geplaatst met tools om de scan te bewerken. Hier kan de scan rechtgezet worden, kunnen oneffenheden verwijderd worden en gescande foto's verbeterd worden.

Digitaal bestand naar PDF

Het omzetten van bijvoorbeeld een Worddocument naar een PDF-bestand is nog eenvoudiger. De werkwijze is als volgt:

1. Open Paperport en selecteer de map waarin het bestand na omzetting geplaatst moet worden.
2. Open in Word het bestand dat omgezet moet worden.
3. Klik op het pictogram PDF om de omzetting op gang te brengen.
4. Breng Paperport weer in beeld en bekijk daar het resultaat.
5. Bewerk het bestand zoals hierboven beschreven.

De installer van Paperport plaatst niet in elke applicatie een pictogram als koppeling naar het programma. Indien er geen pictogram geplaatst is kan via het dialoogvenster **Afdrukken naar de Paperport**

Drie PDF conversieprogramma's

printerdriver geprint worden en dan verschijnt het resultaat op dezelfde wijze in het venster van Paperport.

Foto's binnenhalen

Via een TWAIN of WIA compatibele camera kunnen foto's direct binnen gehaald worden. Lukt het niet op deze wijze dan dient u het bij de camera geleverde programma te gebruiken om foto's te slepen of te kopiëren en te plakken naar Paperport. De foto's worden in eerste instantie als JPG-bestand in het itemvenster van Paperport geplaatst, maar rechtsklikken geeft de mogelijkheid er een PDF-bestand van te maken. Eenvoudige bewerkingen, zoals 'verscherpen', 'verduidelijken' en 'verbeteren' zijn in het **Paginavenster** op de foto's toe te passen. Omzetting naar PDF heeft echter wel een vermindering van de scherpte tot gevolg.

Andersom

Naast het omzetten naar een PDF-bestand kan Paperport ook weer terug converteren. Onderaan het scherm (zie afbeelding 6) staat een grote voorraad pictogrammen van programma's waar bestanden naar toe geslept en zo geopend kunnen worden met het programma waarmee ze oorspronkelijk gemaakt zijn. Proefondervindelijk leverde conversie naar Word geen problemen op, maar slepen van een oorspronkelijk Excel-bestand naar het Excelpictogram gaf echter geen goed resultaat. Getallen kwamen in verkeerde cellen terecht, zodat nogal wat werk verricht moest worden om er weer hetzelfde resultaat uit te halen.

Samenvattend kan worden gemeld dat de kracht van Paperport zit in het omzetten van papieren originelen naar PDF-bestanden ter archivering. Het programma werkt zeer eenvoudig, snel en levert een goede structuur om overzicht te houden. Zoek- en indexeringsmogelijkheden binnen PDF-bestanden levert het programma niet. Dit zou wel kunnen indien u Scansoft Omnipage (11 of hoger) hebt geïnstalleerd.

Adobe Acrobat 6.0 Professional

Adobe Acrobat wordt geleverd in drie smaken: Acrobat Elements voor bedrij-

ven die willen standaardiseren op pdf creatie, Acrobat Standaard voor typische kantooromgevingen en Acrobat professional. De laatste versie kent als extra een directe koppeling vanuit Autocad, Microsoft Visio en Microsoft Project en het maken van elektronische formulieren. Daarnaast bezit de Professional versie verbeterde gereedschappen voor afdrukken, weergave en navigatie door

grote documenten. De Professional versie die hier besproken wordt, wordt geleverd in een stevige kartonnen doos met beknopte Nederlandse handleiding. De complete handleiding is geplaatst op de programma-CD als (hoe kan het anders) PDF-bestand. Adobe Acrobat is een fors programma, na installatie heeft uw harde schijf ongeveer 200 MB minder ruimte! Daarmee is dit pakket aanzienlijk groter dan de andere twee.

Om uit te proberen staat op de Microsoft Office Magazine cd-rom nummer 21 een zogenaamde testversie van circa 200 MB (Amerikaanse versie). Adobe is de uitvinder van het Portable Document Format. Ongeveer 11 jaar geleden is er voor het eerst een programma van Adobe op de markt gekomen voor de vervaardiging van PDF-bestanden. Het moge duidelijk zijn dat er geen verbod rust op de vervaardiging van programma's die PDF-bestanden kunnen maken. Het is echter wel zo dat Adobe met Acrobat door de jaren heen een groot marktaandeel verworven heeft.

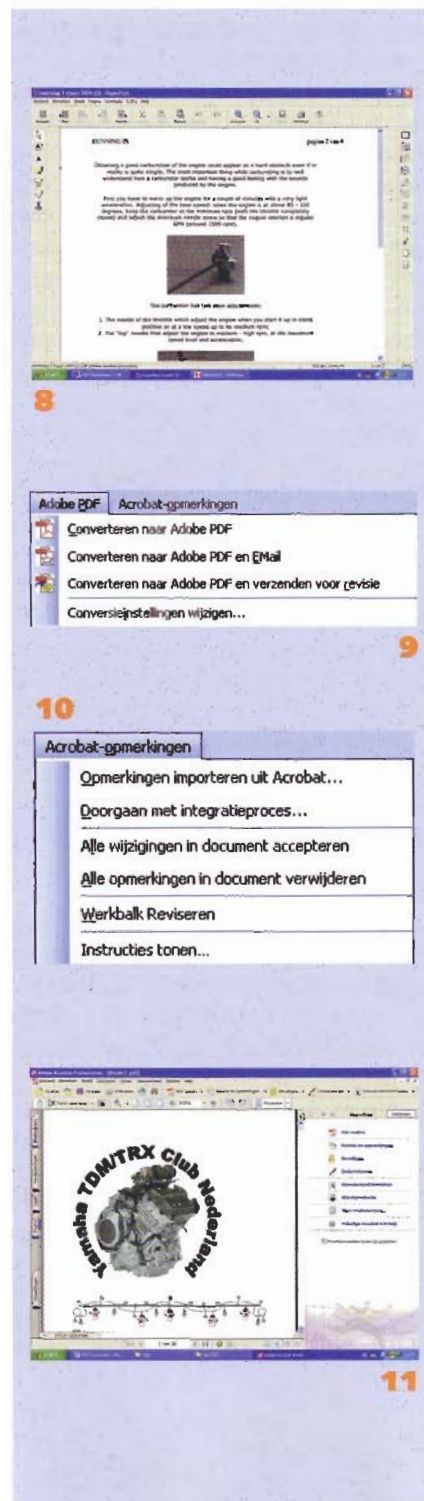
Kijkende naar de grootte van het programma en naar de prijs, dan moet Acrobat veel meer mogelijkheden in huis hebben dan de hiervoor besproken programma's. Onderstaande bespreking zal dit vermoeden bevestigen.

Na de installatie

Zodra het pakket geïnstalleerd is, is Acrobat geïntegreerd in bijna al uw applicaties. In Microsoft Word, Excel en Explorer zijn knoppen op de werkbalk toegevoegd om snel omzetting naar PDF te kunnen bewerkstelligen. Outlook zelf krijgt eveneens een extra knop: Bijvoegen als Adobe PDF. In andere applicaties is omzetting mogelijk via het dialoogvenster **Afdrukken**. In Word en Excel zijn drie knoppen toegevoegd met de volgende eigenschappen:

- Converteren naar Adobe PDF
- Converteren naar Adobe PDF en e-mailen
- Converteren naar Adobe PDF en verzenden voor revisie

In alle drie de gevallen wordt het bestand waaraan u werkt omgezet naar en opgeslagen als PDF. De tweede knop opent

een Outlookvenster om het bestand als PDF te versturen en de laatste knop doet hetzelfde maar dan alleen met de toegevoegde opmerkingen.

Integratie met Office

Naast deze knoppen wordt de menu-balk van Word en Excel uitgebreid met 'Adobe PDF' (zie afbeelding 9) en Word nog eens met 'Acrobat-opmerkingen' (zie afbeelding 10). Met name de regel 'Conversieinstellingen wijzigen' (zie afbeelding 9) is interessant, omdat hier al opties als bladwijzers op grond van de koppen in Word ingesteld kunnen worden.

Naast omzetting vanuit applicaties is converteren vanuit Windows Verkenner mogelijk. Rechtsklik in Verkenner op een bestand of selecteer meerdere bestanden en kies uit twee opties:

- Converteren naar Adobe PDF
- In Adobe Acrobat combineren

De laatste optie maakt het mogelijk twee of meer bestanden samen te voegen in één bestand. Op deze wijze kunt u bijvoorbeeld een serie foto's in één PDF-bestand plaatsen.

Met Acrobat aan het werk

De werkwijze van Acrobat is het duidelijkst te illustreren met een voorbeeld. Als een soort casus is 'De Tienklepper' genomen, het clubblad van de TDM/TRX Club Nederland. De originele bestanden bestaan uit Word-documenten waarin tekst, afbeeldingen en foto's zijn verwerkt. De bedoeling is er een PDF-bestand van te maken voor op de website van de club. Het proces van Word-document naar PDF-bestand wordt hieronder beschreven. Het eindresultaat is op de Microsoft Office Magazine cd-rom nummer 21 opgenomen (*tienklepper.pdf*).

1. Het clubblad bestaat uit drie documenten: een voorkant, de inhoud en een achterkant. Als startpositie is de Windows Verkenner genomen, alwaar de drie bestanden geselecteerd worden, waarna door rechts te klikken met de muis de opdracht 'In Adobe Acrobat combineren' gekozen

kan worden. Acrobat gaat vervolgens enige tijd aan het werk om van deze drie bestanden één PDF-bestand te vervaardigen. Als dit proces klaar is, komt het resultaat in Acrobat in beeld (zie afbeelding 11).

2. In de originele Word-documenten zijn geen koppen gebruikt, zodat er niet automatisch door Acrobat bladwijzers gedefinieerd worden. Deze dienen dus handmatig ingevoegd te worden. Klik hiervoor op **Bladwijzers** en op het symbool daarnaast om een nieuwe bladwijzer in te voegen (zie afbeelding 12).

Opmerking 1: Bladwijzers kunnen 'genest' worden door ze naar de bovenliggende bladwijzer te slepen.

Opmerking 2: Een bladwijzer komt automatisch op de juiste plek als de corresponderende tekst rechts in beeld staat.

Opmerking 3: Als bladwijzers te lang zijn kan tekstomloop ingesteld worden, zoals in afbeelding 12 te zien is.

Opmerking 4: Een bladwijzer kan ook gemaakt worden door met het tekstselectiewerktuig een stuk tekst te selecteren, op de rechtermuisknop te klikken en vervolgens op basis van die tekst automatisch een bladwijzer te maken

Door het formuleren van deze bladwijzers kan er razendsnel door het bestand gesprongen worden, omdat ze op dezelfde wijze werken als hyperlinks op een webpagina. Bladwijzers kunnen overigens ook gekoppeld worden aan stukjes tekst, aan foto's, aan andere PDF-documenten etcetera.

3. In het blad worden in de advertenties webadressen genoemd. Deze webadressen zijn als hyperlink in het PDF-bestand te plaatsen. Via de menu-opdracht **Opties** ➔ **Geavanceerd bewerken** ➔ **Koppeling** kan er met de muis een zogenaamde 'hotspot' getrokken worden, waaraan het webadres als hyperlink gekoppeld kan worden. Ook dit proces kan geautomatiseerd worden, wat betekent dat Acrobat zelf op zoek gaat naar webadressen en ze vervolgens als weblink opneemt.
4. De laatste stap is het klaarmaken voor de website. Twee menu-opdrachten kunt u hiervoor gebruiken:

Drie PDF conversieprogramma's

- Bestand optimaliseren (zie afbeelding 13). Hier kunt aangeven of er meer of minder compressie moet plaatsvinden voor afbeeldingen, overbodige fonts verwijderen en de PDF optimaliseren voor snellere webweergave
- Het PDF-bestand verkleinen. Wat de opdracht precies doet is niet duidelijk, maar de omvang van het bestand wordt iets teruggebracht.

Revisie

De kracht van Acrobat is ook terug te vinden in het structureren van revisies. Stel u heeft een document dat door een aantal personen bekeken dient

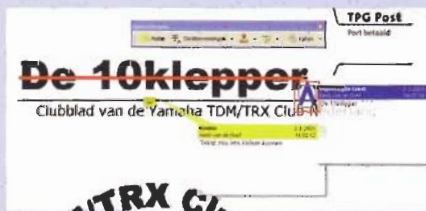
instellen om acties te beperken, zoals afdrukken, tekst of afbeeldingen kopiëren en het document bewerken. Een korte uitleg van deze twee soorten van beveiliging:

- Openen en bewerken beperken (zie afbeelding 16). Zoals het dialoogvenster laat zien is hier aan te geven of een wachtwoord noodzakelijk is om het bestand te openen en of een wachtwoord opgegeven dient te worden om het bestand te bewerken en/of af te drukken.
- Digitale handtekening plaatsen. Deze voorziening is ingebouwd om controle te houden op wijzigingen in uw docu-

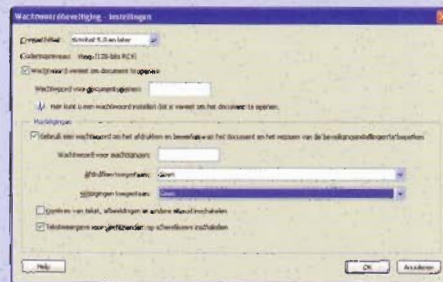
- Vervaardigen van on-line formulieren
- Scannen van papieren originelen en omzetten naar PDF (zoals Paperport)
- Bewerkingen vanuit Autocad, Microsoft Visio en Microsoft Project

Tot slot

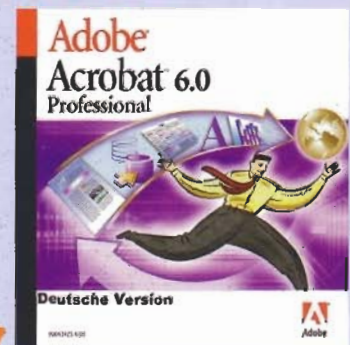
In dit artikel zijn drie programma's besproken die elk een verschillende doelgroep hebben. Gaat het u binnen uw bedrijf om het serieus invoeren van PDF als norm voor bestandsuitwisseling dan kunt u niet om Adobe Acrobat heen (Standard of Professional). Mogelijkheden als het flexibel en doelmatig toevoegen van bladwijzers en de vele voorzieningen om PDF's te bewerken, vindt u alleen in Acrobat terug. Gaat

15

16

17

te worden. Deze personen werken op verschillende locaties en het te reviseren PDF-bestand wordt via e-mail naar hen toegestuurd (zie afbeelding 14). Bij het openen van het bestand op de werkplek wordt automatisch de werkbalk **Opmerkingen** geopend en wordt door middel van instructies uitgelegd hoe de revisie moet worden uitgevoerd (zie afbeelding 15). De geplaatste opmerkingen worden daarna via e-mail verzonden en vervolgens automatisch geïmporteerd in het oorspronkelijke document.

Beveiliging

Met Acrobat gemaakte PDF-documenten kunnen worden beveiligd en van een digitale handtekening voorzien. U kunt verschillende beveiligingsopties

ment. Na het plaatsen van een digitale handtekening worden wijzigingen bijgehouden en bij niet toegestane wijzigingen wordt de documentcertificatie ongeldig gemaakt.

Samenvattend kan worden gesteld dat Adobe Acrobat een applicatie is met de meeste mogelijkheden. En dan is zelfs nog voorbijgegaan aan de bijzondere voorzieningen van Acrobat op het gebied van:

- Afdrukproductie (klaarmaken voor de drukkerij)
- Bewerking van het PDF-bestand (pagina's uitnemen en invoegen, kop- en voetteksten maken, achtergrond en watermerk toevoegen)
- Annotaties maken

het u echter alleen om bestanden digitaal te delen als PDF en een eenvoudige voorziening voor bladwijzers en annotaties toe te voegen, dan is PdfFactory een prima keuze. De lage prijs en eenvoud zijn hier een voordeel. Paperport 9 ten slotte kan u vlot, efficiënt en goed gestructureerd van uw papieren archief afhelfen. Het programma is zeer snel te doorgronden en doet precies wat het moet doen: scannen en opslaan als PDF, waarbij het overzicht op uw documenten aanwezig blijft. ■

CD-ROM

Op de los bij deze uitgave verkrijgbare Microsoft Office Magazine cd-rom vindt u een voorbeeldbestand plus twee trial-versies van de hier beschreven PDF-conversieprogramma's